

[Energiministeren]

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om mindstebeholdninger af mineralolie og mineralolieprodukter.

(Lovforslag nr. L 176).

Den usikkerhed, der både prismæssigt og forsyningsmæssigt fortsat kendetegner det internationale oliemarked, og som vi må påregne at skulle leve med også i de kommende år, gør det nødvendigt, at vi altid søger at være så velforberedte som muligt til at imødegå opstående vanskeligheder i forbindelse med vor olieforstyrning.

Et af midlerne hertil er opretholdelsen af reservelagre af passende størrelse af mineralolie og mineralolieprodukter.

Allerede i 1964 blev det første skridt taget til etablering af visse obligatoriske beholdninger af mineralolieprodukter, nemlig de særligt beskyttede beredskabslagre af benzin og gasolie. Disse lagre, der andrager henholdsvis 12,5 pct. og 5 pct. af forbruget i det foregående kalenderår, er tilvejebragt i henhold til en bekendtgørelse udstedt af det daværende handelsministerium i medfør af loven om det civile beredskab af 23. december 1959.

I maj 1972 gennemførtes loven om mindstebeholdninger af mineralolie og mineralolieprodukter. Den gav handelsministeren – nu energiministeren – bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om, at der til opfyldelse af internationale forpligtelser skal opretholdes mindstebeholdninger af mineralolie og mineralolieprodukter af den, der importerer eller her i landet fremstiller disse varer.

Til opfyldelse af vore forpligtelser som medlem af EF er der herefter fastsat bestemmelser om, at lagringspligtige virksomheder til enhver tid skal opretholde mindstelagre af hver af de 3 hovedgrupper: benzin, gas-/dieselolie og fuelolie, i et omfang der, inkl. de førnævnte særligt beskyttede lagre, mindst svarer til 25 pct. af vedkommendes salg på hjemmemarkedet i det foregående kalenderår.

Disse bundne lagre, der også tjener til opfyldelse af forpligtelser i relation til Det internationale Energiagentur (IEA), er opbygget i løbet af 1970'erne, hvor de er vokset i takt med det stigende forbrug, og de svarer i dag til godt 90 dages forbrug af hver af de

tre hovedgrupper baseret på det gennemsnitlige daglige forbrug i 1979.

Medens lagrene som nævnt hidtil har været stigende i takt med forbrugsudviklingen, må der i de kommende år regnes med et ikke ubetydeligt fald i forbruget af olieprodukter herhjemme. Det skyldes udbygningen af kraftvarmeforsyningen m. v., introduktion af naturgas, der påbegyndes i det sydlige Jylland i 1982 og følges op i de følgende år, gennemførelse af energibesparende foranstaltninger, anvendelse af vedvarende energikilder og en mere bevidst sparsommelighed i øvrigt hos befolkningen i den daglige omgang med energi.

Såfremt der ikke gribes ind, vil de obligatoriske reservelagre således også falde i de kommende år, idet de jo så fortsat kun skal udgøre 25 pct. af forbruget i det foregående år.

Regeringen finder ikke, at det vil være forsvarligt at lade de obligatoriske lagre falde under det niveau i absolutte tal, som de nu efterhånden er nået op på, og den foreslåede lovgivning skal sikre, at dette ikke sker.

Forslaget om at »fastfryse« de obligatoriske lagre på mindst deres nuværende størrelse har været forelagt på et møde i energiministeriets rådgivende olieudvalg, der består af repræsentanter for oliebranchen og for elværkerne, og forslaget blev her mødt med forståelse og sympati. De nærmere regler for den praktiske gennemførelse vil blive drøftet med udvalget, men der kan måske være grund til at fremhæve, at det ikke er tanken, at den enkelte lagringspligtige virksomhed skal opretholde sit nuværende mindstelager uændret, uanset hvordan hans markedsandel måtte udvikle sig. Som det er nævnt i bemærkningerne til forslaget, er det hensigten årligt at justere de procentsatser, som lagrene skal udgøre af det samlede salg af de omhandlede produkter, i forhold til udviklingen i det samlede salg, således at de enkelte lagringspligtige virksomheder som hidtil belastes lige meget.

Jeg vil gerne afslutningsvis sige, at større reservelagre i forhold til vort forbrug naturligvis ikke i sig selv kan løse vore forsyningsproblemer. De kan imidlertid bidrage til, at vi i en forsyningskrise kan få lidt bedre tid til overvejelse og gennemførelse af de forbrugs- og evt. prisregulerende foranstaltninger.

[Energiministeren]

ger, som der i den givne situation måtte være behov for.

Med disse ord indstiller jeg lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Hermed tillader jeg mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om begrænsning af overarbejde og om afspadsering.

(Lovforslag nr. L 177).

I november 1977 nedsatte regeringen et udvalg med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter. Udvalget skulle udarbejde forslag til ordninger, der sikrer en bedre fordeling af det eksisterende arbejde, og havde bl. a. til opgave at udarbejde forslag med henblik på begrænsning af det eksisterende overarbejde og indførelse af obligatorisk afspadsering af overarbejde i videst muligt omfang.

Udvalget har i januar 1979 afgivet betænkning til arbejdsministeren (betænkning nr. 865 om begrænsning af overarbejde og om afspadsering) med lovforslag om begrænsning af overarbejde og om afspadsering, som et flertal af udvalget står bag. Repræsentanterne i udvalget fra Dansk Arbejdsgiverforening og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger har ikke kunnet gå ind for udarbejdelsen af lovforslag og har derfor afgivet en særudtalelse.

Nærværende forslag fremsættes på grundlag af udvalgets overvejelser.

Spørgsmålet om begrænsning af overarbejde ud fra et arbejdsfordelingssynspunkt har også tidligere været genstand for drøftelse i tinget.

Lovforslaget har som formål at bidrage til en bedre fordeling af den eksisterende arbejdsmængde, således at flere kommer i arbejde, hvilket skal ses på baggrund af den aktuelle beskæftigelsessituation og de mørke udsigter for de nærmeste år.

Det foreslås, at den enkelte lønmodtagers overarbejde højst kan udgøre 100 timer årligt, og at alt overarbejde skal afspadseres, således at der til en overarbejdsperiode svarer en afspadseringsperiode af samme længde. For at sikre den størst mulige beskæftigelseseffekt af en sådan afspadseringsordning foreslås det, at afspadsering skal finde sted inden for en 2 måneders frist.

Ud fra et hensyn til så vidt muligt at undgå indgreb i overenskomstmæssige bestemmelser om overarbejde og afspadsering og ud fra et ønske om at søge udformet en smidig ordning, der kan tage hensyn til de forskelligartede forhold på arbejdsmarkedet, foreslås det, at lovforslagets bestemmelser skal vige for enhver modstående aftale om afspadseringspligt, om begrænsning af den enkelte lønmodtagers overarbejde og om afspadseringsfrist, hvad enten denne ligger over eller under lovforslagets standard, hvis aftalen har form af en kollektiv overenskomst eller aftale, og hvis denne overenskomst eller aftale er indgået efter lovforslagets ikrafttræden. Dette indebærer bl. a., at sager om disse forhold behandles ad fagretlig vej.

For at lovforslaget skal kunne virke tilstrækkelig smidigt under hensyntagen til produktionsmæssige og personlige forhold, foreslås, at der indføres en mulighed for at meddele dispensation fra lovforslagets bestemmelser om afspadseringspligt, om maksimumsgrænsen for den enkelte lønmodtagers overarbejde og om afspadseringsfrist.

Som et eksempel på, hvor en – eventuelt tidsbegrænset – dispensation kan komme på tale, skal nævnes det forhold, at der inden for et område eller en branche er mangel på uddannet arbejdskraft. Det vil her være naturligt at give dispensation, indtil iværksatte uddannelsesforanstaltninger har virket. Ellers ville loven få den utilsigtede effekt, at arbejdspresset blev forøget for dem, der var i arbejde.

Dispensation meddeles af et særligt til formålet oprettet overarbejdsnævn.

Det skal tilføjes, at jeg under udvalgsbehandlingen er parat til at diskutere, hvorledes man i øvrigt kan sikre, at en konstateret mangel på arbejdskraft ikke medfører, at en virksomhed på grund af afspadseringsbestemmelsen tvinges til at nedsætte produktionen, hvilket vil være en ganske utilsigtet virkning af forslaget.

Det må erkendes, at visse grupper af lønmodtagere har så specielle arbejdstidsmæssige forhold, at de vanskeligt kan inddrages under forslaget bestemmelser, og det foreslås derfor, at arbejdsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at disse persongrupper undtages fra loven.